

سومین نشریه راهنمای مؤسسات پزشکی و درمانی و آمار مربوط به تختخوابها و بیمارستانهای کشور

در سال ۱۳۵۷ نظام پزشکی مرکز سومین راهنمای مؤسسات پزشکی را در آذرماه انتشار داد و برای کلیه سازمانهای درمانی و پزشکی و نظامهای پزشکی ارسال داشت. در این جا خلاصه‌ای از نشریه مذکور برای اطلاع همکاران ارجمند درج میشود. آمارهاییکه در این نشریه گردآمده بر اساس پرسشنامه‌های آماری مؤسسات درمانی سراسر کشور و سازمانهای اداره کننده درمان تا مردادماه سال ۱۳۵۷ است. در این نشریه وضع مؤسسات پزشکی از جهات مختلف مورد بررسی قرار گرفته که ماحصل آنها بشرح زیر است:

الف - بیمارستانها و نسبت جمعیت به تختخوابها .

۱- مجموع بیمارستانهای عمومی و خصوصی سراسر کشور ۵۴۷ واحد میباشد که نسبت آنها بر حسب بخش عمومی و خصوصی به ترتیب زیر است:

بخش عمومی ۴۰۰ واحد یا ۷۳ درصد کل بیمارستانهای کشور
بخش خصوصی ۱۴۷ واحد یا ۲۷ درصد کل بیمارستانهای کشور

۲- مجموع تختخوابهای سراسر کشور ۵۶۰۰۰ عدد است با نسبت‌های زیر:

بخش عمومی ۴۶۰۳۶ عدد یا ۸۲ درصد کل تختخوابهای کشور
بخش خصوصی ۹۹۶۴ عدد یا ۱۸ درصد کل تختخوابهای کشور

۳- مجموع بیمارستانهای عمومی و خصوصی تهران ۱۲۲ واحد میباشد با نسبت‌های زیر:

بخش عمومی ۶۸ واحد یا ۵۵/۷ درصد کل بیمارستانهای تهران یا ۱۷ درصد کل بیمارستانهای عمومی.
بخش خصوصی ۵۴ واحد یا ۴۴/۳ درصد کل بیمارستانهای تهران یا ۳۷ درصد کل بیمارستانهای خصوصی .

۴- مجموع تختخوابهای بیمارستانهای عمومی و خصوصی تهران ۲۰۴۴۷ عدد میباشد با نسبت‌های زیر:

بخش عمومی ۱۵۵۷۴ عدد یا ۷۶ درصد کل تختخوابهای بیمارستانهای تهران یا ۳۴ درصد کل تختخوابهای عمومی کشور.

۵- از ۵۴۷ واحد بیمارستان با ۵۶۰۰۰ تختخواب در تمام کشور، ۳۸ درصد بیمارستانها (۲۱۰ واحد) با ۴۰ درصد تختخوابها (۲۲۳۴۱ عدد) در ۲۵ شهرستان مراکز استان بجز تهران قرار دارد (کرج و قزوین نیز در ۲۵ شهرستان بحساب آمده است) این نسبتها در بخش‌های عمومی و خصوصی بشرح زیر است:

بخش عمومی ۱۳۶ بیمارستان با ۱۸۱۵۶ تختخواب
بخش خصوصی ۷۴ بیمارستان با ۴۱۸۵ تختخواب

۶- ۳۹ درصد بیمارستانها (۲۱۵ واحد) با ۲۳/۵ درصد تختخوابها (۱۳۲۱۲ عدد) متعلق به ۱۳۷ شهرستان (غیر از مراکز استانها و شهرستانهای مستقل) میباشد که این نسبتها در بخش‌های عمومی و خصوصی بشرح زیر است:

بخش عمومی ۱۹۶ بیمارستان (۴۹ درصد) با ۱۲۳۰۶ عدد تختخواب (۲۶/۷ درصد).
بخش خصوصی ۱۹ بیمارستان (۱۳ درصد) با ۹۰۶ عدد تختخواب (۹ درصد).

۷- نسبت جمعیت به يك تخت در کل کشور ۶۰۱ تن است و این نسبت در بخش خصوصی ۳۳۸۰ تن میباشد. نسبت مذکور در بخش عمومی و خصوصی تهران بطور مجموع ۲۲۸ تن و در بخش خصوصی تهران ۹۵۸ تن میباشد.

ب - نسبت بیمارستانها و تختخوابها و مؤسسات مختلف .

۸- جمعیت شیرو خورشید سرخ دارای ۲۲۱ واحد بیمارستان (۴/۴ درصد بیمارستانهای کشور) و ۱۵۰۵۶ تختخواب (۲۶/۹ درصد تختخوابهای کل کشور) میباشد .

۹- وزارت بهداشت و بهزیستی دارای ۷۴ واحد بیمارستان (۱۳/۵ درصد بیمارستانهای کشور) و ۱۳۵۸۹ تختخواب (۲۴/۳ درصد تختخوابهای کل کشور) میباشد .

۱۰- مؤسسات خصوصی دارای ۱۴۷ واحد بیمارستان (۲۶/۹ درصد بیمارستانهای کشور) و ۹۹۶۴ تختخواب (۱۷/۸ درصد تختخوابهای کل کشور) میباشد .

۱۱- دانشگاهها دارای ۴۰ واحد بیمارستان (۷/۳ درصد بیمارستانهای کشور) و ۹۵۵۸ تختخواب (۱۷/۱ درصد تختخوابهای کل کشور) میباشد .

۱۲- سازمان ملی خدمات اجتماعی ۱۰ واحد بیمارستان (۱/۸ درصد بیمارستانهای کشور) و ۸۶۱ تختخواب (۱/۵ درصد تختخوابهای کل کشور) میباشد .

- ۱۳- شرکت ملی نفت ایران ۷ واحد بیمارستان (۱/۳ درصد بیمارستانهای کشور) و ۹۷۴ تختخواب (۱/۷ درصد تختخوابهای کل کشور) میباشد.
- ۱۴- بنگاه حمایت مادران و نوزادان ۱۲ واحد بیمارستان (۲/۲ درصد بیمارستانهای کشور) و ۸۱۹ تختخواب (۱/۵ درصد تختخوابهای کل کشور) میباشد.
- ۱۵- سایر مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و خیریه ۳۶ واحد بیمارستان (۶/۶ درصد بیمارستانهای کشور) و ۵۱۷۹ تختخواب (۹/۲ درصد تختخوابهای کل کشور) میباشد.
- پ- بیمارستانها و تختخوابها بر حسب نوع فعالیت:

از ۵۴۷ بیمارستان با ۵۶۰۰۰ تختخواب نسبت‌های زیر برقرار است:

- ۱۶- بیمارستانهای غیر آسایشگاهی ۴۹۷ واحد با ۴۷۳۵۱ تختخواب
- ۱۷- بیمارستانهای مخصوص بیماریهای اعصاب و روان، ۱۷ واحد با ۲۹۴۹ تختخواب
- ۱۸- بیمارستانهای مخصوص معنادرین ۹ واحد با ۱۲۱۰ تختخواب
- ۱۹- بیمارستانهای مخصوص مسلولین ۹ واحد با ۱۸۳۵ تختخواب
- ۲۰- بیمارستانهای مخصوص معلولین ۶ واحد با ۱۳۱۷ تختخواب
- ۲۱- بیمارستانهای مخصوص مجذومین ۳ واحد با ۷۹۵ تختخواب
- ۲۲- بیمارستانهای مخصوص سرطان ۳ واحد با ۳۶۳ تختخواب
- ۲۳- بیمارستانهای مخصوص سوختگی ۳ واحد با ۱۸۰ تختخواب
- توضیح - از ۵۴۷ بیمارستان با ۵۶۰۰۰ تختخواب در کل کشور، ۴۹۷ بیمارستان با ۴۷۳۵۱ تخت مخصوص بیماران خاصی نبوده و جنبه عمومی دارند و این بیمارستانها مربوط به سازمانهای مختلف بشرح زیر میباشد:
- ۲۴- شیر و خورشید سرخ با ۲۲۰ بیمارستان، ۱۴۹۳۶ تختخواب یا ۳۱/۶ درصد کل تختخوابهای کشور.
- ۲۵- وزارت بهداشتی و بهزیستی با ۵۱ بیمارستان، ۸۱۵۳ تختخواب یا ۱۷/۲ درصد کل تختخوابهای کشور.
- ۲۶- مؤسسات خصوصی با ۱۳۵ بیمارستان، ۹۲۸۹ تختخواب یا ۱۹/۶ درصد کل تختخوابهای کشور.
- ۲۷- دانشگاهها با ۳۷ بیمارستان، ۹۱۷۸ تختخواب یا ۱۹/۴ درصد کل تختخوابهای کشور.
- ۲۸- سازمان ملی خدمات اجتماعی با ۱۰ بیمارستان، ۸۶۱ تختخواب یا ۱/۸ درصد کل تختخوابهای کشور.
- ۲۹- شرکت ملی نفت ایران با ۷ بیمارستان، ۹۷۴ تختخواب یا ۲/۱ درصد کل تختخوابهای فعال کشور.
- ۳۰- بنگاه حمایت مادران و نوزادان ۱۲ بیمارستان، ۸۱۹ تختخواب یا ۱/۷ درصد کل تختخوابهای فعال کشور.
- ۳۱- سایر مؤسسات و سازمانهای دولتی و وابسته بدولت و خیریه ۲۵ بیمارستان، ۳۱۴۱ تختخواب یا ۶/۶ درصد کل تختخوابهای فعال کشور.
- ۳۲- از ۴۹۷ بیمارستان فعال با ۴۷۳۵۱ تختخواب، ۱۰۲ بیمارستان با ۱۶۴۷۹ تختخواب در تهران متمرکز میباشد، در نتیجه از ۴۷۳۵۱ تختخواب، ۳۴/۸ درصد آنها در تهران متمرکز هستند و این نسبت در سازمانهای مختلف بشرح زیر میباشد:
- ۳۳- شیر و خورشید سرخ از مجموع تختخوابهای وابسته بخود (۱۴۹۳۶ تختخواب) فقط ۸ درصد (۱۲۰۳ عدد) در تهران است و ۹۲ درصد بقیه آنها در شهرستانهای دیگر کشور میباشد.
- ۳۴- وزارت بهداشتی و بهزیستی از مجموع تختخوابهای وابسته بخود (۸۱۵۳ تختخواب) ۴۵/۸ درصد (۳۷۳۶ عدد) در تهران و ۵۴/۲ درصد بقیه در سایر نقاط کشور مستقر هستند.
- ۳۵- بخش خصوصی از مجموع تختخوابهای وابسته بخود (۹۲۸۹ تختخواب) ۴۸/۱ درصد (۴۴۷۳ عدد) در تهران و ۵۱/۹ درصد بقیه در سایر نقاط کشور وجود دارد.

توضیحات

- ۱- بعد از انتشار این نشریه تا کنون تعدادی بیمارستان جدید فعالیت خود را شروع کرده‌اند (بیمارستان نوشهر، زایشگاه بندرعباس...)
- ۲- در این نشریه تعداد بیمارستانها و تختخوابهای خارج از کشور (امارات متحده عربی، دبی، عمان و فجیره) و بیمارستان کشتی فارور که همگی وابسته به جمعیت شیر و خورشید سرخ میباشد بحساب نیامده‌اند.

آمار بیمارستانهای کشور بر حسب استانها و بتفکیک بخش عمومی و خصوصی

نسبت جمعیت بديك تخت		بخش خصوصی		بخش عمومی		جمع كل کشور		نام استان و شهرستانهای کشور
در بخش خصوصی	در كل کشور	تعداد تختخواب	تعداد بیمارستان	تعداد تختخواب	تعداد بیمارستان	تعداد تختخواب	تعداد بیمارستان	
۳۳۸۰	۶۰۱	۹۹۶۴	۱۴۷	۴۶۰۳۶	۴۰۰	۵۶۰۰۰	۵۴۷	جمع
۹۵۸	۲۲۸	۴۸۷۳	۵۴	۱۵۵۷۴	۶۸	۲۰۴۴۷	۱۲۲	تهران
۵۸۷۷	۱۳۱۱	۷۵	۱	۲۶۱	۴	۳۳۶	۵	کرج
۴۲۸۵	۱۴۸۴	۱۲۵	۲	۲۳۶	۳	۳۶۱	۵	قزوین
۳۱۴۷	۶۹۴	۴۱۰	۲	۱۴۴۹	۲۰	۱۸۵۹	۲۲	مرکزی
۴۷۸۱۲	۷۹۴	۳۳	۳	۱۹۵۴	۲۰	۱۹۸۷	۲۳	گیلان
۵۱۹۴	۹۸۳	۴۵۹	۹	۱۹۶۵	۲۳	۲۴۲۴	۳۲	مازندران
۹۹۸۲	۷۰۳	۳۲۰	۶	۴۲۲۱	۳۱	۴۵۴۱	۳۷	آذربایجان شرقی
۱۵۶۱۶	۱۲۴۰	۹۰	۳	۱۰۴۳	۱۵	۱۱۳۳	۱۸	آذربایجان غربی
۸۴۸۱	۹۰۹	۱۲۰	۳	۹۹۹	۱۲	۱۱۱۹	۱۵	کرمانشاهان
۲۹۲۶	۵۱۵	۷۴۷	۱۳	۳۴۹۵	۲۹	۴۲۴۲	۴۲	خوزستان
۳۱۲۳	۶۹۹	۶۴۷	۱۵	۲۲۴۴	۲۳	۲۸۹۱	۳۸	فارس
۳۴۵۵	۹۳۹	۳۱۵	۳	۸۴۴	۱۴	۱۱۵۹	۱۷	کرمان
۴۵۰۵	۶۶۲	۷۲۵	۱۱	۴۲۰۶	۴۳	۴۹۳۱	۵۴	خراسان
۳۵۷۱	۵۲۷	۵۵۳	۱۳	۳۱۹۴	۳۰	۳۷۴۷	۴۳	اصفهان
.	۱۳۰۳	.	.	۵۰۷	۸	۵۰۷	۸	سیستان و بلوچستان
۱۵۶۳۷	۱۷۷۷	۵۰	۲	۳۹۰	۸	۴۴۰	۱۰	کردستان
۱۱۶۳۷	۲۰۶۸	۴۰	۱	۱۸۵	۴	۲۲۵	۵	هرمزگان
۸۶۹۲	۱۱۱۲	۱۲۵	۲	۸۵۲	۹	۹۷۷	۱۱	همدان
۱۲۰۱۱	۱۹۳۸	۷۷	۲	۴۰۰	۵	۴۷۷	۷	لرستان
۱۹۷۸	۴۶۰	۱۸۰	۲	۵۹۴	۶	۷۷۴	۸	یزد
.	۱۸۱۹	.	.	۱۹۰	۳	۱۹۰	۳	بوشهر
.	۱۵۲۸	.	.	۲۵۸	۳	۲۵۸	۳	چهارمحال و بختیاری
.	۲۴۶۳	.	.	۲۳۵	۴	۲۳۵	۴	زنجان
.	۴۰۷۲	.	.	۶۰	۱	۶۰	۱	ایلام
.	۸۲۵	.	.	۵۹۵	۱۲	۵۹۵	۱۲	سمنان
.	۲۸۷۹	.	.	۸۵	۲	۸۵	۲	بویراحمد و کهگیلویه